

ÎNCHEIERE

19 octombrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul – Valeriu Doagă
Judecătorii – Tamara Chișca-Doneva, Ion Druță

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de reprezentantul societății pe acțiuni „Termoelectrica”, directorul comercial Victor Puiu împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 18 mai 2017,

adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de societatea pe acțiuni „Termoelectrica” împotriva Consiliului municipal Chișinău și Primăriei municipiului Chișinău cu privire la înlăturarea obstacolelor,

c o n s t a t ă:

La 29 martie 2016, societatea pe acțiuni „Termoelectrica” (în continuare – SA„Termoelectrica”) a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului municipal Chișinău și Primăriei municipiului Chișinău cu privire la înlăturarea obstacolelor

În motivarea acțiunii a invocat că în urma controlului conductelor termice în mun. Chișinău efectuat de reprezentanții acesteia s-a constatat faptul amenajării pe rețelele termice situate la intersecția străzii Eugen Coca cu strada Ioana Radu și la intersecția străzii Eugen Coca cu strada Maria Tănase, în mun. Chișinău, de către autoritatea publică locală, a spațiilor destinate parcării mijloacelor de transport

Relevă că prin instalarea pasajului pentru parcarele automobilelor se încalcă drepturile întreprinderii energetice privitor la descoperirea, deservirea și exploatarea conductelor termice, inclusiv creează imposibilitatea onorării obligațiilor față de consumatori ce țin de înlăturarea operativă și eficientă a situațiilor de avariere conform pct. 36 și pct. 54 din Regulamentul cu privire la furnizarea și utilizarea energiei termice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 434 din 09 aprilie 1998

Susține că sunt încălcate și prevederile art. 17 din Legea cu privire la energetică nr.1525-XIII din 19 februarie 1998, potrivit cărora obiectivele energetice au grad sporit de pericol, iar pentru asigurarea exploatarea lor în siguranță, se stabilesc zone de protecție și orice lucrare în zona de protecție se efectuează numai cu acordul întreprinderii sau organizației energetice. Astfel, menționează că, amenajarea parcarilor auto nu a fost coordonată cu întreprinderea energetică SA„Termoelectrica”.

Solicită obligarea Consiliului municipal Chișinău și Primăriei mun. Chișinău să înlăturate obstacolele din zona de protecție a rețelelor termice parcarile-auto

amenajate la intersecția străzii Eugen Coca cu strada Ioana Radu și la intersecția străzii Eugen Coca cu strada Maria Tănase, astfel ca să fie creată zonă de protecție a rețelelor termice, nu mai puțin de doi metri din ambele părți ale conductei termice; și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 22 decembrie 2016 (f.d.77-78 recto-verso) s-a respins ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de societatea pe acțiuni „Termoelectrica” împotriva Consiliul municipal Chișinău și Primăria municipiului Chișinău cu privire la înlăturarea obstacolelor.

În susținerea soluției adoptate, prima instanță a reținut că amenajarea terenului adiacent drumurilor publice cu pavaj, ca și oricare alt tip de amenajare a teritoriului municipal nu îngrădește sau limitează accesul la rețelele termice și nu încalcă drepturile întreprinderilor energetice privitor la descoperirea, deservirea și exploatarea conductelor termice. Or, potrivit procesului-verbal de cercetare nr. 85-87 din 03 decembrie 2015, întocmit de reprezentanții SA „Termoelectrica”, la rubrica „caracteristica construcției” este indicat „nisip, pietriș și pavaj”, prin urmare însăși SA „Termoelectrica” a constatat prin acest proces-verbal că, la adresa indicată nu este amplasată o construcție în sensul prevederilor legale, deoarece pavajele și pietrele de bordură instalate nu reprezintă o construcție și nu afectează rețelele termice.

Subsecvent, instanța inferioară a conchis că în conformitate cu prevederile art.42 din Codul funciar, terenurile din intravilan se află în administrarea autorităților administrației publice locale, iar din municipii – în proprietate municipală. Astfel, prin prisma dispozițiilor art. 315 din Codul Civil care statuează că, proprietarul are drept de posesiune, de folosință și dispoziție asupra bunului, administrația publică locală avea tot dreptul de a amenaja terenul dat ca parcare pentru automobile.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 18 mai 2017 (f.d. 113, 114-121) s-a respins apelul declarat de SA „Termoelectrica” și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 22 decembrie 2016.

La 04 iulie 2017 reprezentantul SA „Termoelectrica”, Victor Puiu a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 18 mai 2017, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

În motivarea recursului a reiterat motivele de fapt ale cauzei și a invocat că instanțele inferioare au aplicat și interpretat eronat normele de drept material. În acest sens relevă că aprecierea instanțelor inferioare precum că în speță parcările auto nu reprezintă o construcție sunt interpretate în contradicție cu dispozițiile Legii cu privire la autorizarea executării lucrărilor de construcție, care atribuie parcările la categoria construcțiilor.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

Articolul 431 din Codul de procedură civilă consemnează în alineatul (2) că, asupra admisibilității recursului decide un complet din 3 judecători.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

(2) Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

(3) Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(4) Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

(5) Temeiurile prevăzute la alin.(3) se iau în considerare de către instanță din oficiu și în toate cazurile.

În conformitate cu art.433 din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care:

- a) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4);
- b) recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434;
- c) persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare;
- d) recursul se depune în mod repetat după ce a fost examinat.

Conform art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Conform art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Completul consideră recursul ca fiind depus în termen, deoarece actul de dispoziție recurat datează cu 18 mai 2017 (f.d. 113, 114), iar cererea de recurs a fost depusă la 07 iulie 2017, fapt confirmat prin amprenta sigiliului aplicat pe recurs (f.d. 128).

Instanța de recurs taxează că potrivit articolului 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs trebuie să fie dactilografiată și trebuie să cuprindă esența și temeiurile recursului, argumentul ilegalității deciziei atacate, solicitările recurentului, propunerile respective.

Completul constată că, argumentele invocate în cererea de recurs se axează asupra fondului cauzei și constituie, în esență, o reproducere a cererii de chemare în judecată (f.d. 3-5) și a cererii de apel (f.d. 89-92), prin urmare, nu pot fi reținute, or, recursul împotriva deciziei instanței de apel este o cale de atac de drept, vizând în exclusivitate legalitatea actului de dispoziție contestat. Astfel, argumentele înserate de recurent ar putea fi încadrate în temeiul prevăzut de art.386 alin.(1) lit. b) din Codul de procedură civilă, aplicabil doar procedurii de apel și nu se regăsește în art. 432 din Codul de procedură civilă, aplicabil recursului.

În acest sens, completul menționează că în cererea de recurs formulată recurentul nu a evidențiat memoriul ilegalității și netemeinicii deciziei recurate, circumstanță care în esență face imposibilă exercitarea de către instanța investită cu realizarea căii de atac, prin controlul legalității deciziei recurate.

Or, nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea amănunțită a motivelor de nelegalitate pe care se întemeiază, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului înseamnă nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Aderent, recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, condiția legală a dezvoltării motivelor de recurs implicând determinarea greșelilor anume imputate instanței de apel, o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează.

Astfel, este de menționat că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici care, circumscrise fiind motivelor de recurs îngăduite de lege, sunt de natură a învedera nelegalitatea hotărârii.

În corolar, instanța de recurs constată că, argumentele invocate în cererea de recurs, în esența lor, pot fi încadrate în temeiul prevăzut de art. 386 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, aplicabil doar procedurii de apel și nu se regăsește în art. 432 din Codul de procedură civilă, aplicabil recursului, or, recursul este o cale de atac de drept vizând în exclusivitate legalitatea actului de dispoziție contestat, iar argumentele invocate de recurent au fost deja supuse examinării și aprecierii juste de către instanța de apel prin prisma art.130 din Codul de procedură civilă, fiindu-le oferite concluziile de rigoare, nu urmează a fi reiterate în ordine de recurs.

În această ordine de idei, completul decelează că **recurentul** nu a invocat niciun argument plauzibil în vederea justificării ilegalității deciziei instanței de apel, iar argumentele înserate în **recurs** sânt distincte procedurii de recurs, circumstanță care evidențiază caracterul declarativ al **acestuia**, lipsit de conținut și evidențiază simplul fapt al dezacordului **recurentului** cu soluția dată de instanțele inferioare, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului.

În acest sens, completul reamintește că în jurisprudența sa, Curtea Europeană a precizat că dreptul de a fi auzit în combinație cu dreptul la un recurs efectiv sunt în primul rând chestiuni de reglementare în dreptul intern și este în principiu, competența instanțelor să evalueze motivele de admisibilitate a unei cereri de acest tip (*Doorson împotriva Olandei*, 26 martie 1996, §67). La acest capitol instanța de recurs reține că recursul declarat de **recurentul SA „Termoelectrica”** nu s-a bazat exclusiv pe chestiuni de drept, ce ar cuprinde încălcări esențiale sau aplicarea

eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, iar ca urmare nu corespunde cerinței de a fi „efectiv”, fiind lipsit de șanse de succes și nu este capabil să ofere îndreptarea situației din decizia recurată, fiind neglijate în mod clar dispozițiile art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Subsidiar, completul de admisibilitate relevă că **recurentul SA „Termoelectrica”** a depus prezenta **cerere de recurs** după ce a avut posibilitate de a fi auzit de instanță de fond și de o instanță de apel, fiecare dintre care a avut deplină jurisdicție (a se vedea mutatis mutandis „*Levages Prestations Services*” împotriva Franței, cererea nr.21920/93 din 23 octombrie 1996, §48-50).

Prin urmare, instanța de recurs apreciază că **recurentului** i-a fost asigurat dreptul de acces la o instanță și dreptul de a fi auzit combinat cu dreptul la un recurs efectiv. De fapt, în cazul când nu există suspiciuni privind încălcarea echității procedurii din perspectiva art. 6 §1 din CEDO, rezultă că participanții au reușit să pună în discuție în fața instanțelor toate observațiile și raționamentele pe care le considerau necesare în vederea apărării punctului său de vedere (*Blücher împotriva Cehiei, cererea nr. 58580/00 din 11 aprilie 2005, §65-67*).

Din considerentele menționate și având în vedere faptul, că instanța de apel a examinat pricina sub toate aspectele, a verificat și a apreciat corect probele prezentate, a aplicat și interpretat elocvent normele de drept material și procedural, iar argumentele invocate în **recurs** nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art.432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, în unanimitate, ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de **SA „Termoelectrica”** în baza art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de reprezentantul **SA „Termoelectrica”**, directorul comercial Victor Puiu împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 18 mai 2017 se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Ion Druță